

Evangelická teologická fakulta

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Absence otcovské postavy jako faktor psychosociálního vývoje chlapců.
Jméno studenta: Pavel Rada
Vedoucí: Mgr. Anna Klimešová
Oponent: RNDr. Mgr. Ivana Čihánková
Studium: JABOK B ETFK kombin. [roč 3]

K volbě tématu autora inspirovala vlastní poradenská praxe s adolescentními chlapci. Předložená práce má kvalitativně výzkumný charakter, autor popisuje na vybraných jedincích, klientech NDZM, projevy v oblasti vzteku a delikvence, závislostního jednání a sexuality a dává je do souvislosti s absentující otcovskou figurou. Na tomto poli bylo od cca 80. let 20. století mnoho napsáno a autor opírá své úvahy o některé českojazyčné zdroje. Text však postrádá širší základ v dostupných zdrojích, jakkoli je autor v tématu osobně angažovaný a sběhlý. Také prezentaci a diskusi výsledků chybí kritičtější odstup, který bychom od výzkumného přístupu čekali.

V dnešní pluralitní době bychom téma mohli vnímat jako genderové, autor se však vůči genderovému diskurzu vymezuje a drží se - dnes možná minoritní části - názorového spektra, v němž se fakt dvoupohlavnosti rodičů a významnost tohoto faktu pro vývoj dítěte nezpochybňuje.

Mám za to, že 1. kapitole práce by prospěla důkladnější rešerše výzkumů, vzniklých na téma otcovství a synovství za poslední období.

Autor představuje čtyři problémové oblasti a za pomoci zdrojů popisuje, jakou souvislost má problémové chování synů v těchto oblastech s angažovaností otce. Tyto skutečnosti pak propojuje s poznatky z kazuistik. Metodologickým pochybením jsou nepřesnosti v operacionalizaci. Přestože výzkumný záměr se týká "absence mužské postavy", operacionalizována je "angažovanost otce". Čtenář si tedy musí domyslet, že výzkum se týká ne-angažovanosti či časové a emoční nepřítomnosti a nedostatku "kvalitního" společného času. Tato definice je doplněna ještě ve 4. kapitole (str. 67) o chválení. Bylo by náležité v 1. kapitole uvést, jak "angažovanost otce", tak "chybění otcovské postavy".

Práce staví na předpokladu, že otec je hlavní činitel v psychosociálním vývoji syna, který působí na "zdravý" vývoj v oblasti zvládnutí vzteku, způsobu získávání prestiže a partnerských (sexuálních) vztahů. Za předmět výzkumu jsou zvoleni chlapci, jejichž otcové tyto funkce neplnili, a autor tedy popisuje, jakým chováním se u nich "nezdravý" vývoj v těchto oblastech projevuje. Možná pozoruhodnější než plnění tohoto popisného cíle je zachycení způsobu, jímž se respondenti nad funkcí svého otce v jejich vlastním životě zamýšlí. Autor na některé tyto zvláštnosti poukazuje a otevírá tím prostor pro další směr kvalitativního výzkumu - jak se utváří idealizace představy o otci, který objektivně ve své angažovanosti selhává.

Ke zdrojům mám poznámku - na straně 26 je citován Jan Svoboda ze své přednášky. Mělo by být uvedeno alespoň kdy, kde a pro koho se přednáška konala, lépe pak najít text (např. sborník z konference), pokud Svoboda tuto myšlenku někde publikoval.

Práce byla konzultována:
dostatečně

Navrhované hodnocení:
C

Zdůvodnění, závěr:

Téma vzešlé z autorovy praxe je zpracováno se znatelnou osobní angažovaností. Text vzniklý na základě práce s empirickým materiálem postrádá ještě důkladnější základnu v dostupných zdrojích, zvláště pečlivější rešerši z výzkumné oblasti. Metodologie obsahuje určité nedostatky v operacionalizaci i prezentaci výsledků.

Otázky, podněty k diskusi při obhajobě:

Kterí autoři v kterém periodiku publikovali podobně zaměřenou výzkumnou práci za posledních 5 let? (Uvedte několik příkladů.)

Doporučuji/nedoporučuji k obhajobě:
doporučuji

V Říčanech 20. 8. 2018

.....
podpis vedoucího práce